



دانشگاه علوم پزشکی کرمان
بیمارستان افضل الدین ابو حامد کوهستانی

عوارض حین همودیالیز



کارگروه آموزش به بیمار بخش دیالیز

واحد آموزش / بهار ۱۴۰۴

افزایش فشار خون

علت:

افزایش حجم مایعات به علت تجویز زیاد از حد معمول نمکی و یا خون ، اضطراب و سندرم عدم تعادل

علائم:

سر درد ، درد قفسه سینه ، تاری دید ، تپش قلب و تهوع

مداخلات:

استفاده از داروهای پایین آورنده فشار خون و آرامبخش و استفاده از داروهای مدر غیر از نگهدارنده پتاسیم

خونریزی

علت:

استفاده نامناسب از هپارین ، خروج سوزن از محل تزریق ، جدا شدن محل اتصال لوله ها یا پاره شدن آن ها

علائم:

کاهش فشار ، درد جلوی قلبی ، رنگ پریدگی ، تعریق ، شوک ، تشنج

مداخلات:

تزریق هپارین در حداقل ممکن ، در صورت پارگی لوله ها تعویض آن ها در صورت مسمومیت با هپارین تزریق پروتامین سولفات

آنبولی هوا

علت:

تجویز مایعات وریدی که پس از اتمام ، هوا وارد مدار شود. خرابی و پارگی لوله ها و جدا شدن محل اتصال

علائم:

درد قفسه سینه ، سرفه ، تنگی نفس ، عرق سرد ، سیانوز (تیرگی پوست) ، شوک و تشنج

مداخلات:

در حین تجویز مایعات وریدی در پایان دیالیز در حین برگشت خون از مدار به گردش خون اصلی دقت شود که هوا وارد گردش خون بیمار نشود .

در صورت بروز قطع دیالیز هوا باندیدن بیمار به پهلوی چپ در حالتی که سر پایین و پاها بالا باشد.

تجویز اکسیژن ، ماساژ قلبی و تنفسی مصنوعی

سر درد

علت:

اضطراب و علل روانی ، افزایش فشار خون ، واکنش نسبت به داروی خاص و سندرم عدم تعادل

مداخلات:

دریافت داروهای مسکن و آرامبخش ، کاهش فشار با دار

عوارض حین همودیالیز

کلیه افرادی که بنا به دلایل مختلف تحت انجام دیالیز قرار می گیرند ممکن است در طول انجام با مشکلات و عوارض مختلفی مواجه شوند که در اینجا به شایعترین و مهمترین آنها اشاره می گردد تا در صورت بروز، با شناخت علائم و انجام اقدامات لازم از تشدید یا وقوع مجدد آنها پیشگیری بعمل آید.

کاهش فشار خون

علت:

مصرف بی رویه داروهای پایین آورنده فشار خون، از دست دادن بیش از اندازه مایعات بدن حین همودیالیز، خونریزی و نشت خون.

علامت:

تهوع ، استفراغ ، سرگیجه ، عرق سرد ، افت فشار ، افزایش نبض خمیازه کشیدن،

مداخلات:

قطع مصرف داروهای فشار خون از ۶ ساعت قبل از دیالیز

عدم مصرف غذا حین همودیالیز

بالا بردن پاها تا ۳۰ درجه در صورت شروع علائم

دریافت ۱۰۰ تا ۵۰۰ سی سی سرم

کاهش سرعت دیالیز

دریافت اکسیژن و داروهای بالا برنده فشار خون

کرامپ (گرفتگی) عضلات

علت:

افزایش سرعت دیالیز و کمبود سدیم مایع دیالیز درد شدید و ناگهانی و سفت شدن عضلات

مداخلات:

- پیشگیری از افزایش وزن زیاد از حد در بین جلسات دیالیز
- کاهش سرعت و افزایش زمان دیالیز
- دریافت داروهای شل کننده عضلانی مانند دیازپام تا ۲ ساعت قبل از شروع دیالیز
- ماساژ و گرم نمودن عضو مبتلا

سندرم عدم تعادل

علت:

همودیالیز با سرعت و شدت زیاد در جلسات اول شروع درمان و افت سریع آورده خون

علامت:

تهوع ، استفراغ، سرگیجه ، افزایش فشار خون، سردرد، تاری دید، بی قراری و گاهی تشنج و کما

مداخلات:

کم کردن مدت دیالیز به ویژه در جلسات اول طوریکه در جلسات اول ۲ ساعت ، جلسه دوم ۳ ساعت و جلسه سوم ۴ ساعت باشد

در صورت شروع علائم توقف دیالیز و دریافت محلولهای نمکی و داروهایی چون دکزامتازون

تهوع و استفراغ

علت:

افت فشارخون ، واکنش تب زا به آب شهر ، سندرم عدم تعادل و اضطراب

مداخلات:

دریافت داروهای ضد تهوع و استفراغ و آرامش بخش در صورت بدتر شدن واکنش قطع دیالیز

نگی نفسی :

علت:

افزایش حجم اب و نمک، کم خونی، امبولی هوا و امبولی ریه

مداخلات

- قرار گرفتن در وضعیت نیمه نشسته

- دریافت خون در صورت نیاز

افزایش سرعت دیالیز

دریافت اکسیژن